

Gyertyaellenző - litofán fényellenzővel

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	53.1881.1-2
Gyár / műhely:	Königliche Preussische Eisengiesserei
Készítés ideje:	1837 - 1840 1870 - 1880
Készítés helye:	Berlin (feltehetően)
Jelzés:	a litofán lap hátoldalán j. l. masszába nyomva: fekvő sarlóforma, felette olvashatatlan jegyek, benne 'PR', mellette '1402' (gyártási szám?)
Anyag:	kovácsoltvas; litofán porcelán
Technika:	litofán technika
Méretek:	magasság: 38,5 cm szélesség: 15 cm magasság/szélesség: 12 x 10 cm

Barokkos levelek emelik a téglalap alakú talapzatot, melyen két delfin tartja az oldalirányba kinyúló gyertyatartót, valamint a középső vékony rudat, rajta a csavarral mozgatható, felfelé, lefelé és oldal irányban a fényforráshoz igazítható keretet. Benne a fényellenző porcelánlapot hátulról kis karmok tartják. A gótizáló liliomos szegélydísz és a csúcsíves oromdísz romantikus ablakkeretté alakítja a tárgyat. Átvilágítva térhatásúan jelenik meg a fényellenzőn ábrázolt kép.

Hasonló állványzatos keretet publikál Hermann Jedding a hamburgi Museum für Kunstgewerbe gyűjteményéből (*Historismus in Hamburg und Norddeutschland*. Hamburg 1977, Nr. 461., p. 277.) Közlése szerint a Münchenben - mások szerint Párizsban, Baron P.Ch. de Bouroing által 1827-ben - kifejlesztett litophan masszával, ill. technikával arcképeket készítettek, valamint kortárs zsáner- és tájképfestők munkáit reprodukálták. Jelen esetben a lapon egy gyermekcsoport látható, folyóparti ligetben: egyik fiúcska a távoli csónaknak integet, a túlparton városka. Az idilli kép finoman naturalisztikus. A vaskeret és a jelenlegi betétlap feltehetően utólagos összepárosítás eredménye.

Irodalom

- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 206. (Csenkey Éva)

